

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

Centre de Professorat de Manacor

Data aprovació:

19-11-2020

ÍNDEX

1.INTRODUCCIÓ	1
1.1. Justificació	1
1.2. Context sociolingüístic del CEP Manacor	2
2. LÍNIES ESTRATÈGIQUES I OBJECTIUS	6
2.1 Línia estratègica 1. Normalització lingüística	6
2.2 Línia estratègica 2. Model lingüístic	6
2.3 Línia estratègica 3. Disseny curricular i pedagògic	7
3. LLENGUA VERTEBRADORA I MODEL DE LLENGUA DEL CEP MANACOR	8
3.1. Llengua correcta	8
3.2. Llengua adequada	9
3.3. Llengua funcional, viva i activa	9
3.4. Llengua respectuosa	10
4. ÀMBIT ADMINISTRATIU I DE COMUNICACIÓ	10
4.1. Criteris de caràcter general de sostenibilitat lingüística del català	10
4.2 Comunicació oral general	11
4.3. Documentació generada pel CEP	11
4.4. Eines de treball digitals	12
4.5. Comunicació i documentació en les activitats formatives	12
4.6. Eines de difusió d'informació	12
5. ÀMBIT PEDAGÒGIC I VEHICULAR DE L'APRENTATGE	13
5.1. Llengua vehicular	13
5.2. Documentació i recursos	13
5.3. Intervencions de persones formadores externes	13
6. TRACTAMENT CURRICULAR I PEDAGÒGIC DE L'ÀMBIT LINGÜÍSTIC	14
6.1. Formació per a la millora de la competència comunicativa	14
6.2. Formació per a la millora de les habilitats lingüístiques i discursives en llengua catalana i en llengües estrangeres	16
6.2.1. Formació específica per al professorat de llengües	16
6.2.2. Formació per al professorat en general	16
a) Formació de capacitació o d'acreditació.	16
b) Formació per a la millora de les habilitats lingüístiques i discursives.	16
6.3. Formació per a la millora dels enfocaments metodològics en l'ensenyament de	

llengües	17
6.4. Formació sobre diversitat lingüística i sostenibilitat	18
6.4.1. Planificació i gestió del multilingüisme escolar	18
6.4.2. Sociolingüística i promoció dels usos socials de la llengua	19
6.4.3. Diversitat lingüística	19
6.4.4. Aprenentatge de llengües i poliglòtisme	20
7. REVISIÓ I AVALUACIÓ DEL GRAU DE COMPLIMENT DEL PLC	20
8. REFERÈNCIES NORMATIVES	21
9. FONTS DE CONSULTA	24

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Justificació

El Projecte Lingüístic de Centre (PLC) és el document de planificació en què s'estableix l'ús de la llengua i el tractament de les llengües d'ensenyament als centres educatius, amb especial esment a la realitat sociolingüística del centre i a la compensació de la presència social diferent de les llengües cooficials a les Illes Balears. Forma part del Projecte Educatiu de Centre i, per tant, reflecteix els seus trets d'identitat i els seus objectius.

Els centres de professorat de les Illes Balears tenen la consideració de centres docents a tots els efectes i els llocs de treball de direcció i assessories de formació tenen la consideració de llocs de treball de naturalesa docent.¹ La seva funció és promoure el desenvolupament professional del professorat de l'ensenyament reglat per mitjà de la dinamització de la formació permanent contextualitzada en la pràctica professional, especialment per mitjà de la formació en els mateixos centres educatius o de centres en xarxa.² Per la seva identitat orgànica com a centre docent i per la seva funció, és prescriptiu i necessari tenir un PLC adequat i vigent en benefici de la millora de l'ús i aprenentatge de la llengua.

El projecte lingüístic ha de reflectir l'estratègia del centre quant al tractament de la llengua catalana, a partir del context sociolingüístic, ha de tenir present tant el marc legal com la realitat i situació sociolingüística actual i ha de contribuir a la coherència i continuïtat dels usos lingüístics. Per tot això, ha de definir-se en aquests tres grans temes:

¹ Ordre del conseller d'Educació i Universitat de dia 11 de març de 2016 per la qual es regulen l'organització i el règim de funcionament de la xarxa de centres de professorat de les Illes Balears.

² Decret 41/2016, de 15 de juliol, pel qual es regula la formació permanent del professorat de l'ensenyament no universitari de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

1. El paper de la llengua catalana, patrimoni cultural i element d'identitat de les Illes Balears.
2. El tractament de les llengües d'ensenyament i la incorporació de les llengües estrangeres.
3. Els aspectes d'organització i de gestió que tenen repercussions lingüístiques.

1.2. Context sociolingüístic del CEP Manacor

El programa d'activitats formatives del Centre de Professorat de Manacor està enfocat principalment als equips docents dels centres educatius de la zona de Llevant i part de la comarca del Pla i Migjorn. Inclou 16 municipis: Algaida, Ariany, Artà, Capdepera, Son Servera, Sant Llorenç, Petra, Sant Joan, Vilafranca, Montuïri, Porreres, Felanitx, Campos, Santanyí, Ses Salines i Manacor, lloc on s'ubica l'edifici del CEP.

Segons les dades extretes de *l'Anàlisi de l'Enquesta d'usos lingüístics a les Illes Balears 2014*, realitzada pel Grup de Recerca Sociolingüística de les Illes Balears³, l'evolució de la situació sociolingüística de les Illes Balears ve motivada per diversos factors demogràfics que tenen uns efectes evidents sobre l'evolució de la situació sociolingüística de les Illes Balears:

1. El creixement de la població, a partir sobretot de l'aportació que hi fa la població d'origen immigrant, majoritàriament de parla castellana, a la darrera dècada del s. XX i d'origen més divers en l'actualitat. A la zona del Llevant, aquest factor és rellevant a les localitats costaneres.
2. En els darrers anys, a més de l'impacte quantitatiu d'aquest fenomen, s'ha de tenir en compte la diversitat en l'origen geogràfic i, en conseqüència, lingüístic, dels nousvinguts. De l'any 1960 ençà la població illenca s'ha incrementat en més

³ <https://gresib.uib.cat/Projectes-de-recerca/Sociolingüística/EULIB-2014/> [consulta en línia 3/6/2020]

del 150% i, en els darrers anys, la proporció de població d'origen estranger supera la de la població que procedeix dels territoris no catalanoparlants de l'Estat espanyol. La majoria de nouvinguts d'aquesta zona procedeixen del Magrib o d'Alemanya, encara que és considerable també la població de parla castellana procedent de diferents estats del continent americà.

3. Un altre factor a tenir en compte és la incidència del turisme, que també té efectes sobre la situació sociolingüística, ja que la presència de més de 10.000.000 anuals de visitants condiciona les tries lingüístiques i facilita l'establiment de població forana.
4. La població autòctona s'ha vist reduïda si es considera que s'ha passat d'un 82% (1970) a un 60 % (2014). Aquest condicionant també es reflecteix en el model lingüístic que ofereixen els parlants. El coneixement de la llengua castellana (les quatre habilitats bàsiques) entre la població està més generalitzat que el coneixement de la llengua catalana (sobretot, la capacitat de parlar-hi).

Aquest és, a grans trets, el context sociolingüístic dels centres educatius que atén el CEP Manacor, però cal remarcar que part del professorat que treballa a la zona pot ser resident a una altra, generalment Palma i municipis de la zona metropolitana, o provenir d'altres llocs de l'estat, principalment de la Comunitat Valenciana. El context particular de la zona que abarca el CEP Manacor, no es pot definir només territorialment, ja que en un equip docent d'un centre educatiu s'hi palesen multituds de factors variables quant al coneixement de la llengua, el seu ús social i professional, els registres lingüístics i els prejudicis i actituds que emergeixen de la situació social de contacte de llengües.

En aquest sentit, s'ha de prendre en consideració la situació de minorització lingüística de la llengua catalana que, en termes generals, afecta la seva visibilització, el grau de prestigi social i la tria lingüística i la sostenibilitat, però també el model lingüístic (correcció, ús de registres adequats, qualitat de la llengua) i el comportament lingüístic dels docents, que en tant que ciutadans i ciutadanes, pot ser desigual i divers.

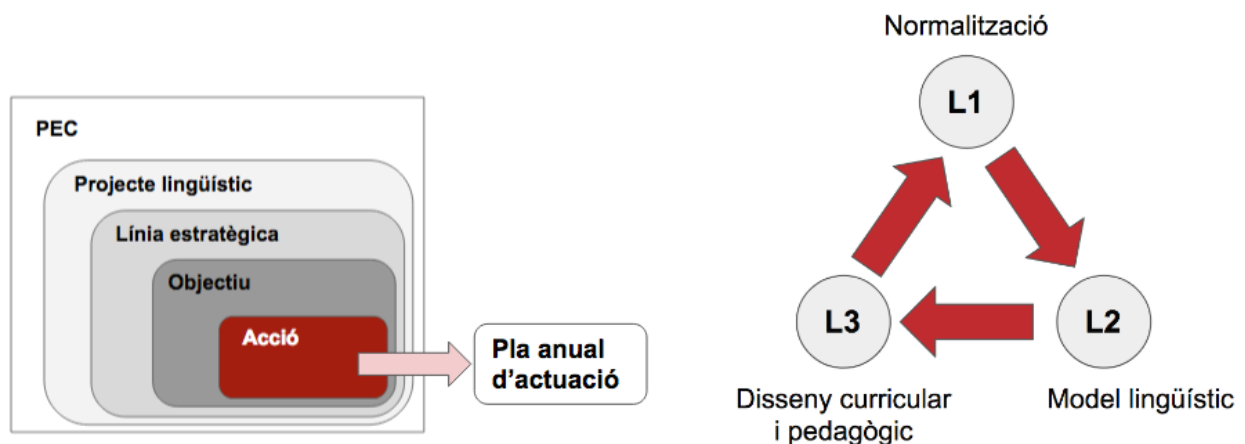
Un altre aspecte que cal tenir en compte és la situació legal respecte de l'ús de la llengua catalana en situació de cooficialitat amb la llengua castellana i la constant normativització, sotmesa a períodes polítics-legislatius breus que ideologitzen l'ús de la llengua catalana i castellana, en la mesura que contribueixen de manera positiva o negativa a la seva substitució i decadència. Aquesta constant normativització de l'ús de la llengua en tots els sectors, que incideixen en el camp educatiu de forma sistèmica, i els canvis normatius que específicament es fan sobre l'ús educatiu, creen una situació d'inseguretat i incomoditat que amara l'ús professional de la llengua catalana.

Sense ànim de fer un recorregut històric sobre l'ús de la llengua als centres educatius de les Illes Balears, actualment es palesa una situació de relaxació, a vegades de passivitat, respecte de l'impuls normalitzador de la llengua catalana de l'època dels primers projectes lingüístics de centre que es varen fer realitat de forma generalitzada a partir de la publicació del Decret 92 l'any 1997, que en requeria l'elaboració com a document institucional preceptiu, relacionat amb el Projecte Educatiu de cada centre escolar. Als equips docents actuals, si bé el consens sobre la llengua catalana i el seu rol dins l'ensenyament està assumit de forma gairebé indiscutible, seria bo incidir en un model lingüístic de qualitat, en el rigor en la correcció oral i escrita dels i les docents i en la presa de consciència sobre la situació de minorització de la llengua catalana i el paper de la institució escolar en el seu prestigi i la seva sostenibilitat. Caldria treballar des d'actituds proactives i assumir un model de comportament lingüístic, adaptat a

cada situació i al context de cada centre escolar, en relació a la normalització lingüística i a l'ensenyament en contextos plurilingües.

2. LÍNIES ESTRATÈGIQUES I OBJECTIUS

Les línies estratègiques, en el marc del projecte lingüístic de centre, estableixen els eixos d'actuació prioritaris a partir dels quals es concreten els objectius en matèria lingüística. D'aquesta manera, es pretén donar coherència i continuïtat a totes les accions que es planifiquin per a l'assoliment dels objectius i que quedaran recollides a cada Pla anual d'actuació.

2.1 Línia estratègica 1. Normalització lingüística

La normalització de la llengua catalana esdevé una tasca contínua que perdura en el temps. Els centres de professorat, des de la seva competència, han de fomentar l'ús de la llengua catalana tant en les seves interaccions orals i escrites en l'àmbit pedagògic, oficial i administratiu, com en accions de difusió en els mitjans de comunicació i les xarxes socials.

Objectiu 1. Usar el català com a llengua vehicular de l'àmbit pedagògic, administratiu i de comunicació del centre i promoure la seva difusió.

Objectiu 2. Col·laborar amb institucions i organismes públics que tenguin com a finalitat contribuir al foment de la llengua catalana i desenvolupar activitats culturals i facilitar que els recursos existents en matèria de normalització lingüística arribin als centres educatius.

Objectiu 3. Promoure activitats i accions que activin la presa de consciència sobre la minorització lingüística de la llengua catalana i actituds lingüístiques normalitzadores.

2.2 Línia estratègica 2. Model lingüístic

Els centres de professorat, des de la seva funció de suport i d'assessorament als centres educatius, han de fomentar un model lingüístic basat en la qualitat, la precisió i la correcció lingüística. De la mateixa manera, s'ha de potenciar l'ús i la sostenibilitat del vocabulari professional compartit en llengua catalana.

Objectiu 4. Oferir un model lingüístic de qualitat oral i escrit en relació al registre, la precisió i la correcció lingüística.

Objectiu 5. Vetllar pel bon ús i la qualitat de la llengua catalana a totes les activitats formatives.

Objectiu 6. Proporcionar els recursos didàctics en llengua catalana, sense detriment de l'ús de recursos en altres llengües en funció de la seva idoneïtat.

2.3 Línia estratègica 3. Disseny curricular i pedagògic

Les activitats formatives representen l'eix central dels centres de professorat. Per això, cal impulsar activitats que contribueixin a la millora de la competència comunicativa i de les habilitats lingüístiques i discursives en qualsevol de les llengües que són objecte

d'aprenentatge escolar. De la mateixa manera cal fomentar la formació per a la gestió del multilingüisme i per a l'adquisició d'actituds positives cap a l'aprenentatge de llengües.

Objectiu 7. Promoure activitats formatives que potenciïn la competència comunicativa, millorin les habilitats lingüístiques i discursives i actualitzin coneixements lingüístics de qualsevol llengua objecte i vehicle d'aprenentatge.

Objectiu 8. Dissenyar activitats formatives que aprofundeixin en enfocaments metodològics competencials de les àrees lingüístiques, en la integració curricular de l'àmbit lingüístic i en el tractament lingüístic de les àrees no lingüístiques..

Objectiu 9. Afavorir la gestió del multilingüisme escolar a partir de criteris de sostenibilitat i de valoració de la diversitat lingüística, així com potenciar estratègies i programes que afavoreixin l'aprenentatge de llengües.

3. LLENGUA VERTEBRADORA I MODEL DE LLENGUA DEL CEP MANACOR

La llengua vehicular de l'ensenyament i aprenentatge i de comunicació del CEP Manacor és la llengua catalana, cooficial i pròpia de les illes Balears. Les activitats formatives del CEP tenen com a destinataris els docents de les illes Balears i tots compleixen els requeriments normatius respecte del coneixement oral i escrit de la llengua catalana.

El model de llengua del CEP Manacor parteix del compromís amb la qualitat i la normalització de la llengua des de l'exercici de la responsabilitat professional. Pretén cercar l'equilibri entre la correcció lingüística i l'adequació a les situacions comunicatives i d'aprenentatge que es generin i a la vegada, vetllar per l'ús i la difusió d'una llengua de qualitat, les característiques de la qual s'exposen als apartats següents.

3.1. Llengua correcta

- Rigor gramatical i ortogràfic, sense defugir la naturalitat i la facilitació de la comunicació.
- Lèxic correcte ja que té cura que la terminologia professional del col·lectiu docent estigui lliure de barbarismes del castellà o de l'anglès de forma gratuïta.
- Les publicacions de l'Institut d'Estudis Catalans són les fonts de consulta de referència, així com les propostes de la Universitat de les Illes Balears i el Consorci del Centre de Terminologia TERMCAT, centre de terminologia de la llengua catalana.

3.2. Llengua adequada

- Registres lingüístics orals i escrits adaptables a la intenció comunicativa, al grau de formalitat de la situació i als continguts.
- Model estàndard oral i escrit adaptat al territori per a situacions de formalitat mitjana.
- Llengua col·loquial oral, dins dels paràmetres de la correcció, per a situacions o moments de formalitat baixa.
- Llenguatge específic professional i registre de formalitat alta per a situacions d'aprenentatge i de transmissió d'informació.

3.3. Llengua funcional, viva i activa

- La llengua permet fórmules d'expressivitat i creativitat per donar resposta a les necessitats comunicatives del context escolar, tant pel que fa a la relació entre les persones i l'expressió d'emocions, com a l'evolució del coneixement científic

i tècnic, sense necessitat de recórrer a fórmules expressives o terminologia pròpies d'altres llengües.

- És bàsic prioritzar la precisió lingüística en la redacció de textos i en la llengua oral en benefici de la millora de la transmissió conceptual i metodològica de l'àmbit professional. S'empren els neologismes admesos i s'evita l'ús innecessari de manlleus que, en cas de ser imprescindibles, s'incorporaran directament i es marca el seu ús o se n'explica la rellevància.
- Genuïnitat i transmissió cultural: es vetlla pel manteniment i vigència de les fórmules expressives pròpies del territori i de la cultura tradicional sempre que sigui un ús adequat a la situació comunicativa o d'aprenentatge.

3.4. Llengua respectuosa

- Inclusió respecte de col·lectius socials i culturals diversos.
- Ús no sexista de la llengua. Tot i que gramaticalment el masculí, en català, com en altres llengües romàniques, pot tenir un ús no marcat i es pot fer servir per referir-se indistintament a qualsevol gènere, se cercaran estratègies alternatives per incloure i visibilitzar ambdós gèneres.

4. ÀMBIT ADMINISTRATIU I DE COMUNICACIÓ

El català és la llengua vehicular al Centre de Professorat de Manacor i tant el personal docent com el d'administració i serveis el fa servir amb caràcter general en les comunicacions internes i les externes orals i escrites.

4.1. Criteris de caràcter general de sostenibilitat lingüística del català

En situacions de contacte de llengües, s'apliquen els següents criteris:

- Visibilitzar sempre la llengua catalana a partir d'estratègies diverses.
- Mantenir la llengua catalana en les interaccions de bilingüisme passiu, sempre que no dificulti o anul·li la comunicació eficaç.
- Utilitzar tècniques de manteniment de la llengua i comunicació assertiva: repetició amable i explicativa, llenguatge gestual empàtic i acollidor, fórmules expressives d'inici, agraïment, empatia i comiat, etc.

4.2 Comunicació oral general

La llengua de comunicació oral és la llengua catalana, tant en les interaccions presencials com en les no presencials d'àmbit intern i extern.

Excepcionalment, les interaccions amb entitats, institucions o persones de la resta de l'estat de territoris no catalanoparlants o de països de parla castellana es fan en llengua castellana. De la mateixa manera la comunicació oral en els casos de projectes de treball d'àmbit europeu o internacional, són en anglès, sempre que no s'acordi una altra llengua vehicular.

4.3. Documentació generada pel CEP

Els documents del CEP Manacor, bé siguin per ús intern o extern, són en llengua catalana. Excepcionalment, s'emeten traduccions a la llengua castellana, amb la petició prèvia corresponent, dels documents requerits.

S'escriuen en llengua castellana aquells documents que van dirigits als territoris castellanoparlants de la península ibèrica i als països d'Iberoamèrica, si és el cas. De la mateixa manera, els documents dirigits a altres territoris en el marc de projectes internacionals, estan escrits en llengua anglesa, sempre que no s'acordi una altra llengua d'ús.

4.4. Eines de treball digitals

Qualsevol aplicació, plataforma digital o espai digital compartit emprats pel CEP Manacor, tant pel treball intern de l'equip del CEP i de l'equip pedagògic, fa servir la llengua catalana adequada al grau de formalitat i amb el nivell corresponent de correcció ortogràfica, gramatical, tipogràfica o d'estil.

4.5. Comunicació i documentació en les activitats formatives

Les accions comunicatives, orals i escrites, que es generen entre l'assessoria de formació i la coordinació del centre (correus electrònics, documentació de gestió d'activitats, trucades de telèfon, missatges instantanis, videoconferències, ...) o els participants a les activitats formatives es fa sempre en llengua catalana.

4.6. Eines de difusió d'informació

Totes les eines de difusió analògica (cartelleria, comunicats, etc.) o digital (lloc web corporatiu, espais digitals per compartir materials o recursos, xarxes socials,

presentacions, audiovisuals, etc.) són en llengua catalana. Es vetlla per la qualitat del model de llengua que s'hi utilitza, tal com s'ha exposat a l'apartat 3.

Excepcionalment, es poden difondre documentació oficial o recursos d'institucions o entitats educatives d'altres territoris en llengua castellana, anglesa o altres llengües, en el seu format original.

5. ÀMBIT PEDAGÒGIC I VEHICULAR DE L'APRENTATGE

5.1. Llengua vehicular

La llengua catalana és la llengua vehicular de les activitats formatives del CEP Manacor, i es prioritza que tot el material que s'hi elabora i difon, tant en les sessions presencials, com a l'entorn virtual, sigui en aquesta llengua i es vetlla per a què es faci de manera correcta i normativa.

Les activitats formatives que en la seva totalitat o parcialment tenguin com a objectiu la millora de les habilitats lingüístiques en llengua castellana o llengües estrangeres o els seus enfocaments metodològics es realitzen en la llengua corresponent de forma total o parcial de la manera que marqui el disseny de l'activitat en qualsevol de les seves fases o tasques (materialització, experimentació, entorn virtual, recursos externs, materials elaborats, formació externa, comunicació entre participants, etc.).

5.2. Documentació i recursos

La documentació pedagògica de les activitats creada internament o els recursos externs que s'utilitzen són majoritàriament en llengua catalana, sense detriment d'incorporar algun recurs extern en una altra llengua si així es considera oportú i respon a criteris d'idoneïtat.

Els recursos i materials generats a les activitats formatives del CEP Manacor són en llengua catalana, sempre i quan no siguin activitats en llengua estrangera; en aquest cas es faran en la llengua corresponent.

5.3. Intervencions de persones formadores externes

En les intervencions de persones formadores externes, en igualtat de condicions pel que fa al valor dels continguts que ens ofereixen, es dona prioritat a la presència d'especialistes que s'expressin en català. Aquesta preferència no ha de perjudicar els continguts ni ha de distorsionar els objectius de la intervenció formativa, per la qual cosa es compta amb professionals de parla no catalana sempre que es consideri més adequat.

6. TRACTAMENT CURRICULAR I PEDAGÒGIC DE L'ÀMBIT LINGÜÍSTIC

Tant al Pla de formació del professorat 2016-2020, com al Pla de formació 2020-2024, es marca com a una línia estratègica la millora de les competències lingüístiques del professorat. A grans trets, s'esmenten com a aspectes fonamentals l'actualització pedagògica i didàctica en metodologies per a la millora dels processos d'aprenentatge de llengües, la implicació del professorat en el procés de normalització lingüística en els centres, l'elaboració i implementació de projectes lingüístics i l'impuls de la dimensió europea de l'educació i per a la participació en programes europeus. Tots aquests aspectes tenen incidència en el disseny curricular dels plans anuals del CEP Manacor i en la seva oferta formativa.

6.1. Formació per a la millora de la competència comunicativa

Els plans anuals del CEP Manacor compten amb activitats de diverses modalitats els objectius de les quals fan referència totalment o parcial a la millora de la competència

comunicativa de tot el professorat, que alhora és una de les competències bàsiques que ha d'aconseguir l'alumnat i que està relacionada amb el progrés i la consecució de les altres competències bàsiques.

Aquesta competència va més enllà de la competència lingüística estricta, que és només una de les subcompetències que constitueixen la competència comunicativa, necessària per poder-se comunicar, però no suficient. Cal tenir present totes les subcompetències restants: la cultural o el coneixement de la cultura relacionada amb cada llengua respectiva que la vehicula i la transmet; la discursiva, que fa referència a la coherència en el significat i la cohesió en la forma; l'estratègica, que fa referència a les habilitats verbals i no verbals (gestuals, cinèsiques i emocionals) per a una comunicació efectiva; i, finalment, la subcompetència sociolingüística que, en el cas de la situació de contacte de llengües i minorització de la llengua catalana a les illes Balears, pren una dimensió rellevant i fa referència a les regles socioculturals d'ús de la llengua (tria lingüística, actituds, prejudicis, etc.) i a l'adequació a la situació comunicativa (registre adequat al grau de formalitat, variant geogràfiques, etc.).

En aquest sentit, cal dissenyar per a tot el professorat mòduls formatius totals o parcials des d'una perspectiva comunicativa global i no només lingüística, canalitzats a partir de les modalitats formatives més adequades tant a les de formació dels equips docents dels centres com a les del CEP. Alguns dels continguts a tenir en compte són els següents: consciència lingüística, actituds i comportament sociolingüístic; empatia, assertivitat, dinàmica de grups, socialització i acompanyament emocional; cultura tradicional i creativitat, vigència i innovació cultural; interdependència de llenguatges diversos (artístic i expressiu, tècnic i científic, divulgatiu, argumentatiu, etc.) i codis i canals diversos (oral, escrit, visual, audiovisual, etc.).

6.2. Formació per a la millora de les habilitats lingüístiques i discursives en llengua catalana i en llengües estrangeres

6.2.1. Formació específica per al professorat de llengües

Segons marquin les instruccions del servei administratiu corresponent sobre la línia de treball que ha de planificar cada Pla anual dels centres de professorat (CEP), aquesta formació es desenvolupa des dels CEP o en graus diversos de col·laboració per part dels CEP. En qualsevol cas, aquesta formació específica hauria de donar resposta a les actualitzacions necessàries de tipus estrictament lingüístic, oral i escrit, o a activitats de divulgació i informació específiques (novetats normatives; recursos; elaboració, difusió i promoció de projectes; etc.).

6.2.2. Formació per al professorat en general

a) Formació de capacitació o d'acreditació.

El servei administratiu pertinent decideix i dissenya aquestes activitats en col·laboració o no dels CEP, amb el grau que marquin les instruccions. Es tracta d'habilitar o capacitar per impartir docència en llengües estrangeres, en l'actualitat generalment en llengua anglesa, en àrees no lingüístiques (AICLE); de la mateixa manera, es poden programar també actuacions semblants en el cas de la llengua catalana o castellana, si es considera necessari, encara que actualment tenen la consideració de requisit d'accés a la funció docent i formen part de la formació inicial necessària per a impartir docència.

b) Formació per a la millora de les habilitats lingüístiques i discursives.

Es parteix de la màxima que tot professor o professora ho és també de llengua, que usa la llengua, que transmet coneixements de llengua implícitament o explícita i que actua com a model lingüístic conscientment o inconscientment.

En el procés d'ensenyament-aprenentatge les habilitats lingüístiques i discursives són transversals dins el paradigma de les competències bàsiques que han d'assolir els i les alumnes. Per això cal que es dissenyin actuacions formatives que aprofundeixin en tècniques de tractament de la informació (memoritzar, organitzar, recuperar, resumir, sintetitzar, etc.) i en el domini dels recursos comunicatius orals, escrits i audiovisuals específics de les diverses àrees (descriure, explicar, justificar, interpretar, argumentar, etc.). Cal tenir present l'ús de varietat de textos i un ventall divers de canals i suports de transmissió i difusió, analògics i digitals, de la producció dels alumnes.

6.3. Formació per a la millora dels enfocaments metodològics en l'ensenyament de llengües

En les activitats formatives que organitzi o assessori el CEP, es parteix dels plantejaments de planificació didàctica que marca el Marc Comú Europeu de Referència.

En les activitats dels centres educatius, particularment, s'ha de tenir també com a referència el PLC de cada centre pel que fa a tractament curricular de les llengües objecte d'ensenyament. A cada centre pot ser diferent el grau de competència dels alumnes de cada una de les llengües cooficials; aquesta realitat implica adoptar decisions didàctiques amb la finalitat que l'alumnat pugui acabar l'escolarització obligatòria amb el domini de les dues llengües oficials, tal com és preceptiu en el nostre sistema educatiu. Cal tenir esment, en aquest sentit, d'oferir formació metodològica per a processos d'acollida lingüística d'alumnat nouvingut al nostre sistema educatiu.

La formació metodològica ha de tenir present les necessitats de suport que poden tenir els alumnes amb dificultats específiques i especialment les dificultats comunicatives i trastorns lingüístics.

En general, en les actuacions formatives s'ha de tenir en compte la integració curricular entre les diferents llengües objecte d'aprenentatge i la coordinació: abast curricular de cada llengua i currículum comú, usos terminològics comuns, coherència i continuïtat metodològica. La transferència entre les llengües, de vocabulari o d'estructures gramaticals, fan evident la competència lingüística comuna i l'enriqueixen.

Cal que des del CEP es promogui el treball conjunt sobre aspectes metodològics entre professorat de diferents llengües i entre professorat d'àrees lingüístiques i no lingüístiques, si és pertinent, així com en el cas de les matèries no lingüístiques impartides en llengua estrangera.

Els enfocaments s'han de basar en l'aprenentatge competencial, per a la qual cosa, és important aprofundir en la formació sobre processos productius i avaluació formativa. Si bé la formació metodològica ha de tenir en compte totes les habilitats lingüístiques, es fa especial incidència a la llengua oral, al foment de la lectura i als tractaments interdisciplinars que combinin diferents llenguatges i tipologies textuais.

6.4. Formació sobre diversitat lingüística i sostenibilitat

6.4.1. Planificació i gestió del multilingüisme escolar

La situació social de contacte de llengües a les Illes Balears, la diversitat de procedències de la població actual i la minorització de la llengua catalana, pròpia i cooficial, es reflecteix a l'àmbit escolar en el fet multilingüe, al qual s'afegeixen les llengües objecte d'aprenentatge acadèmic. La gestió del multilingüisme a l'escola i la normalització de la llengua catalana necessita d'una planificació lingüística que ordeni i harmonitzi l'ús de les llengües que hi conviuen a partir del principi de subsidiarietat lingüística, que determina que qualsevol funció que pugui dur adequadament a terme la llengua pròpia del territori no sigui assignada a una altra llengua. Per això és cabdal la

importància de les actuacions formatives relacionades amb l'actualització i manteniment dels PLC dels centres i dels plans d'acció que se'n derivin.

6.4.2. Sociolingüística i promoció dels usos socials de la llengua

La presència i valoració no equitativa entre les llengües cooficials fa necessària la formació del professorat en aspectes sociolingüístics, no debades qualsevol docent actua com a model de comportament lingüístic, però també sociolingüístic. Hi ha d'haver accions formatives sobre processos de minorització, substitució i normalització lingüística i cultural, estratègies de tria i compensació lingüística, actituds i prejudicis, entre d'altres. De la mateixa manera s'ha de fomentar la sostenibilitat i vitalitat de la llengua catalana amb la promoció d'actuacions de dinamització, prestigi i vigència de la llengua i la cultura.

6.4.3. Diversitat lingüística

S'ha de tenir en compte la diversitat lingüística existent al centre i a l'entorn, visibilitzar-la i posar-la en valor, com a un factor de vinculació personal i d'enriquiment col·lectiu, a través d'accions de sensibilització cap a les llengües de l'alumnat del centre, tant si es tracta de llengües curriculars com si no tenen aquesta consideració. La formació ha de contemplar la realitat multilingüe dels centres escolars; s'ha de treballar a partir del principi d'equitat en la valoració de totes les llengües, de manera que s'evitin fenòmens d'ocultació o exclusió lingüística i cultural.

De la mateixa manera, cal que en les accions formatives en què sigui adient es fomenti el coneixement de la diversitat lingüística al món i els fenòmens històrics, socials, econòmics i polítics que l'han generada i que intervenen en els seus processos d'evolució i de vitalitat. Cal enfocar-ho des d'una perspectiva sistèmica i relacionada amb els valors de la diversitat cultural i la seva sostenibilitat.

En un altre nivell de concreció, dins les activitats formatives escaients, s'ha de tractar la variació lingüística de la llengua catalana, i si pertoca, d'altres llengües. S'ha de conèixer i fomentar la variació dialectal i funcional (registres i estàndard) i entendre els seus usos des d'una perspectiva d'unitat de la llengua i de riquesa cultural. És important adoptar criteris adequats a cada etapa educativa que facin referència als usos lingüístics formals i informals relacionats amb la variació dialectal i funcional, entre altres aspectes.

6.4.4. Aprenentatge de llengües i poliglòtisme

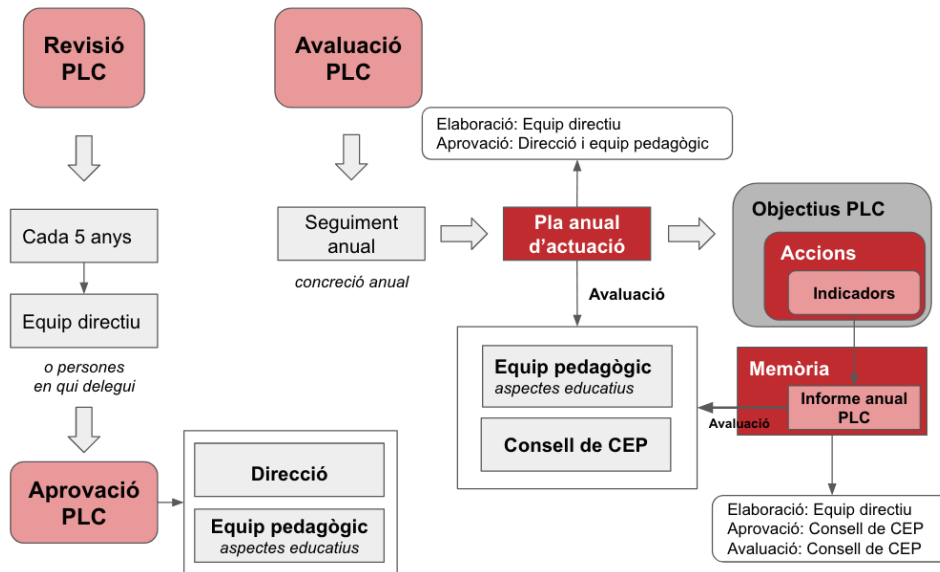
La Comissió Europea estableix com a objectiu a llarg termini aconseguir que els ciutadans, a més de poder-ho fer en la seva llengua inicial, adquireixi la capacitat d'expressar-se en dos idiomes més. La formació ha de tenir en compte que l'escola ha de treballar per a que les persones esdevinguin políglotes i que sàpiguen gestionar els seus usos lingüístics en contextos plurilingües.

Des del CEP s'ha de promoure el coneixement i ús d'eines i estratègies que afavoreixen les actituds positives i obertes cap a l'aprenentatge de llengües i l'increment de la competència lingüística comuna: programes d'ensenyament d'àrees o de matèries en llengua estrangera, intercanvis de professors i d'alumnes, projectes europeus, el Portafolis Europeu de les Llengües del Consell d'Europa (biografia, passaport, dossier), projectes europeus, els estàndards lingüístics comuns, el treball col·laboratiu, l'aparellament lingüístic, entre d'altres.

7. REVISIÓ I AVALUACIÓ DEL GRAU DE COMPLIMENT DEL PLC

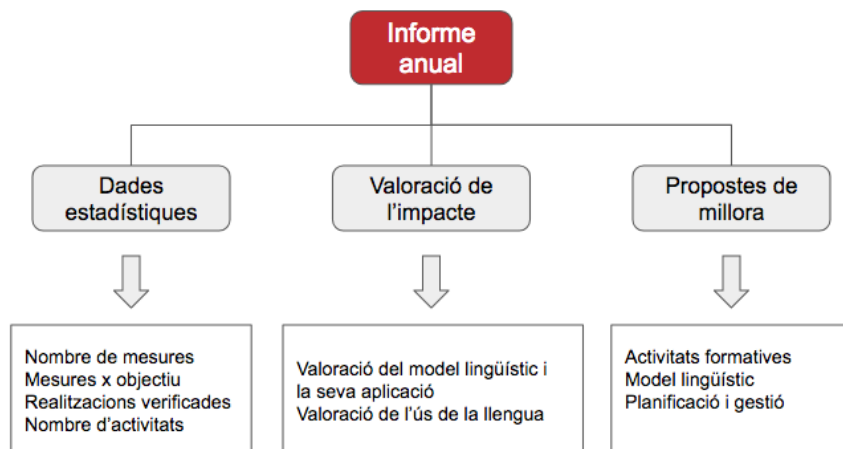
El Projecte Lingüístic no pot ser mai un document estàtic i com a tal entenem que s'ha d'adaptar a noves realitats, tant a les socials com a les de caire lingüístic. Per això, se n'ha de fer un seguiment i una avaluació que permeti redreçar qualsevol actitud que entorpeixi el bon ús de la llengua catalana; valorar el grau d'eficàcia de les mesures en matèria de normalització lingüística i de les accions formatives dirigides a la millora i adquisició de competències lingüístiques. La revisió general es farà cada 5 anys. L'equip directiu, tenint en compte les deliberacions i els acords de l'equip pedagògic en aquells aspectes educatius, ha de fer el seguiment anual del PLC a través de les accions previstes al Pla anual d'actuació.

TEMPORITZACIÓ	ACCIÓ
CURS 19/20	Punt inicial: redacció i aprovació del PLC. Anàlisi de la realitat.
CURS 20/21	Seguiment del PLC. Pla anual d'actuació.
CURS 21/22	Seguiment del PLC. Pla anual d'actuació.
CURS 22/23	Seguiment del PLC. Pla anual d'actuació.
CURS 23/24	Seguiment del PLC. Pla anual d'actuació.
CURS 24/25	Meta: avaluació del PLC. Propostes de millora. Canvis. Adaptació a la nova realitat. Anàlisi del punt de referència en què ens trobam. Redacció de nous objectius de millora.

El procés d'avaluació del PLC queda recollit en la memòria de final de curs. L'equip directiu, o les persones en qui delegui, és el responsable d'elaborar l'informe que es presenta tant a l'equip pedagògic (encarregat de valorar els aspectes educatius) com al consell de CEP, per dur a terme la seva avaluació.

L'aprovació definitiva de l'informe es fa de forma implícita en l'aprovació formal de la memòria pel Consell de CEP.

8. REFERÈNCIES NORMATIVES

Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació (BOE 4/05/06 núm.106), modificada per la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa. (BOE 10/12/13 núm.295).

Llei Orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears (BOIB 1/3/07 núm. 32). Articles 35 i 36.1.

Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística (BOCAIB 20/5/86 núm. 15), modificada per la Llei 1/2016, de 3 de febrer (BOIB 6/2/16 núm. 18). Article 17 i següents.

Decret 100/1990, de 29 de novembre, regulant l'ús de les llengües oficials de l'Administració de la CAIB (BOCAIB 18/12/90 núm. 154).

Decret 92/1997, de 4 de juliol, que regula l'ús i l'ensenyament de i en llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, en els centres docents no universitaris de les Illes Balears (BOCAIB 17/7/1997 núm. 89).

Decret 119/2002, de 27 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament orgànic de les escoles públiques d'educació infantil, dels col·legis públics d'educació primària, i dels col·legis públics d'educació infantil i primària (BOIB 5/10/2002 núm. 120).

Decret 120/2002, de 27 de setembre, pel qual s'aprova el reglament orgànic dels instituts d'educació secundària (BOIB 5/10/2002 núm. 120).

Decret 39/2011, de 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics (BOIB 5/5/11 núm. 67, correcció d'errades BOIB 28/5/11 NÚM. 78).

Decret 32/2014 de 18 de juliol, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears (BOIB 19/07/2014, núm.97), modificat pel Decret 28/2016, de 20 de maig (BOIB 21/05/2016, núm.64).

Decret 34/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears. (BOIB 16/05/2015, núm.73), modificat pel

Decret 29/2016, de 20 de maig (BOIB 21/05/2016, núm.64).

Decret 35/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum del batxillerat a les Illes Balears (BOIB 16/5/15 núm. 73), modificat pel Decret 30/2016 de 20 de maig (BOIB 21/5/16 núm. 64).

Decret 45/2016, de 22 de juliol, per al desenvolupament de la competència comunicativa en llengües estrangeres als centres educatius sostinguts amb fons públics de les Illes Balears (BOIB 23/07/2016, núm.93).

Ordre ECD/65/2015, de 21 de gener, per la qual es descriuen les relacions entre les competències, els continguts i els criteris d'avaluació de l'educació primària, l'educació secundària obligatòria i el batxillerat. (BOE 29/01/2015, núm.25).

Ordre del conseller d'Educació Cultura i Esports, de dia 12 de maig de 1998, per la qual es regulen els usos de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, com a llengua d'ensenyament en els centres docents no universitaris de les Illes Balears (BOCAIB núm. 69 de 26/05/1998).

Ordre del conseller d'Educació i Cultura de dia 14 de juny de 2002, per la qual es regula l'elaboració i l'execució del Programa d'acolliment lingüístic i cultural adreçat a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu de les Illes Balears que cursa estudis als instituts d'educació secundària BOIB 4/07/2002, núm.80).

9. FONTS DE CONSULTA

Proposta de Model lingüístic escolar a la comunitat autònoma de les illes Balears. Conselleria d'Educació i Universitat, 2018. Publicat en línia:

<http://www.caib.es/govern/sac/fitxa.do?codi=2698965&coduo=944173&lang=ca>

[consultat el 29/5/20]

Orientacions per a l'elaboració del Projecte Lingüístic de centre. Inspecció Educativa i Servei de Normalització Lingüística i Formació. Conselleria d'Educació i Universitat, Govern de les Illes Balears, 2019. Publicat en línia:

http://www.caib.es/sites/inspeccioeducativa/ca/documents_institucionals/ [consultat el 29/5/20]